Göteborgs Stad

Datum: 2026-10-28
Ärendenummer: SLK-2026-00770

Justitiedepartementet
ju.remissvar@regeringskansliet.se
Kopia: ju.L5@regeringskansliet.se
Diarienummer: Ju2026/01671

Göteborgs Stads yttrande över remiss från Justitiedepartementet - Delbetänkandet Tillträdesförbud (SOU 2026:48)

Sammanfattande bedömning

Göteborgs Stad tillstyrker förslagen och yttrar sig över utredningen med de synpunkter som lämnas nedan.

Göteborgs Stad ser behov av ett nationellt tillämpningsstöd som bland annat anger vilken dokumentation som krävs och vilka rättsliga förutsättningar som gäller för insamling, lagring, delning och användning av uppgifter.

Utgångspunkter för en översyn

Platser som bör omfattas av tillträdesförbud

Göteborgs Stad tillstyrker utredningens förslag om att lagen ska omfatta fler lokaler, men vill lämna följande synpunkter inför den fortsatta beredningen.

Av författningskommentarerna framgår att verksamheten måste vara kommersiell, vilket innebär att varor eller tjänster ska erbjudas mot betalning. Göteborgs Stad är tveksamma till att muséers status som skyddsvärda lokaler villkoras av att verksamheten bedrivs mot betalning. Skyddsbehovet bör i stället bedömas utifrån verksamhetens kulturhistoriska betydelse, samlingarnas värde och institutionens samhällsfunktion. Muséer har en utpräglat publik verksamhet och ett uppdrag att främja kunskapsförmedling och fri åsiktsbildning som i hög grad liknar bibliotekens. Göteborgs Stad anser därför att muséer bör jämställas med bibliotek i lagtexten. Alternativt bör kravet på betalning tas bort för kulturinstitutioner som drivs av det allmänna.

Göteborgs Stad anser att lagens tillämpningsområde bör utvidgas till att omfatta kommunala kulturhus. Kulturhusen har, liksom biblioteken, ett demokratiskt uppdrag att främja kulturutövande och fri åsiktsbildning och möter liknande ordningsstörningar som biblioteken. Göteborgs Stad föreslår därför att även kommunala kulturhus jämställs med bibliotek i lagtexten.

Utredningen anger inte uttryckligen om medborgarkontor och andra kommunala serviceverksamheter ska omfattas av lagen. Eftersom förslaget avser lokaler som är öppna för allmänheten och där varor eller tjänster erbjuds, behöver det tydliggöras om, och i så fall under vilka förutsättningar, sådana offentliga servicefunktioner omfattas av lagens tillämpningsområde.

För personer som meddelas tillträdesförbud behöver det säkerställas alternativa och likvärdiga möjligheter att ta del av kommunal service, särskilt när det gäller unga personer, individer med begränsad digital tillgång eller andra grupper med särskilda behov. Detta kräver tydliga rutiner för att säkerställa att invånare som omfattas av tillträdesförbud fortfarande kan få tillgång till kommunal service på ett rättssäkert sätt.

Göteborgs Stad ser också behov av att förtydliga vilka delar av en lokal eller anläggning som ett tillträdesförbud kan omfatta. Flera verksamheter kan vara samlade inom en och samma anläggning. En multianläggning kan exempelvis rymma badanläggning, gym, sporthall, ishall och andra aktivitetsytor. Verksamheterna kan dessutom dela entré, reception, kommunikationsytor och personalorganisation. Om ett tillträdesförbud endast kan avse en viss del av anläggningen riskerar det att skapa praktiska gränsdragningsproblem. Motsvarande frågor uppstår när försäljning av varor eller tjänster sker i en avgränsad del av exempelvis ett museum, kulturhus, medborgarkontor eller en idrottsanläggning. Det behöver därför klargöras om ett tillträdesförbud kan omfatta hela lokalen eller anläggningen, inklusive gemensamma utrymmen, eller endast den del där försäljningen sker. Göteborgs Stad anser att ett tillträdesförbud bör kunna omfatta hela lokalen eller anläggningen.

En presumtion för tillträdesförbud vid brott

Göteborgs Stad tillstyrker införandet av en presumtionsregel att den som begått brott i eller i anslutning till en lokal som omfattas av lagen efter en ansökan eller anmälan med anledning av brottet ska meddelas tillträdesförbud om brottet kan påverka den verksamhet som bedrivs där och inte särskilda skäl talar emot ett förbud. Av utredningen framgår att nuvarande riskbedömning kan innebära krav på upprepad brottslighet innan ett förbud aktualiseras. Göteborgs Stad instämmer i utredningens bedömning att en presumtionsregel underlättar tillämpningen när det redan från början står klart att det finns sakliga skäl för ansökan om tillträdesförbud. Utifrån att det alltid är företrädaren för en lokal som ansvarar för att ansöka om förbud kan en bedömning göras om det är aktuellt eller inte utifrån omständigheterna i det enskilda fallet. När en ansökan väl görs, oftast i anslutning till att ett brott har begåtts i eller i anslutning till lokalen, bedöms det underlätta om utgångspunkten är att förbud ska meddelas. Kravet på att särskilda skäl inte ska tala emot ett förbud medför att enskilda personers motstående intressen utifrån grundläggande fri- och rättigheter beaktas vid prövningen av om ett förbud ska meddelas.

En mer nyanserad riskbedömning

Göteborgs Stad tillstyrker utredningens förslag att införa en mer nyanserad och breddad riskbedömning för tillträdesförbud. Göteborgs Stad ser positivt på att kravet på att trakasserier ska vara allvarliga föreslås utgå samt att rekvisitet särskilda omständigheter tas bort.

Inom kommunala idrottsanläggningar kan det förekomma återkommande beteenden som sammantaget skapar betydande otrygghet, utan att varje enskild händelse kan bedömas som allvarlig eller straffbar. Göteborgs Stads uppfattning är därför att det är positivt att förslaget möjliggör en mer nyanserad riskbedömning.

Vissa beteenden som skapar otrygghet i publika miljöer riskerar att falla utanför begreppet trakasserier, även med den föreslagna utvidgningen. Det kan exempelvis röra sig om smygfotografering eller oönskade närmanden mot barn. För att undvika ett rättsligt tomrum anser Göteborgs Stad att sådana ageranden, om de inte bedöms utgöra trakasserier, i stället bör omfattas av det som utredningen benämner en väsentlig störning av verksamheten.

En möjlighet att fatta interimistiska beslut om tillträdesförbud

Göteborgs Stad tillstyrker utredningens förslag att ge polisen befogenhet att meddela tillfälliga tillträdesförbud direkt på plats i samband med ett ingripande. Göteborgs Stad bedömer att det utgör ett snabbare skydd för såväl medarbetare som besökare vilket är positivt.

Göteborgs Stad vill dock lyfta att förslaget kan innebära en ökad risk för diskriminering och särskilt påverka socialt utsatta grupper och individer i behov av stöd eller förebyggande insatser av socialtjänsten. Förslaget kan bidra till en rättsosäkerhet och få negativa effekter för individen i form av intrång i rörelsefrihet för den enskilda. Eftersom tillträdesförbudet registreras i individens belastningsregister kan det i förlängningen också försvåra för individen att söka arbete eller bostad.

Eftersom förslaget innebär att tillträdesförbud kan meddelas till flera platser samtidigt kan det leda till att individer förflyttas mellan olika miljöer, snarare än att den bakomliggande problematiken förebyggs eller hanteras. Detta gäller särskilt när tillträdesförbud kan meddelas till flera platser samtidigt och där individer eller grupper som redan befinner sig i utsatthet ytterligare trängs undan från samhällslivet.

Vid behandlingen av ärendet i kommunstyrelsen förekom skiljaktiga meningar:

Jenny Broman (V) yrkade att kommunstyrelsens yttrande skulle ha den lydelse som anges ovan enligt yrkande från V, S och MP.

Jörgen Fogelklou (SD) yrkade bifall till yrkande SD den 23 oktober 2026 (bilaga A).

Hampus Magnusson (M) och Martin Wannholt (D) yrkade att kommunstyrelsens yttrande skulle ha den lydelse som stadsledningskontoret föreslagit (bilaga B).

Kommunstyrelsen beslutade utan omröstning att bifalla Jenny Bromans yrkande.

Jörgen Fogelklou (SD) reserverade sig mot beslutet till förmån för det egna yrkandet.

Göteborg den 28 oktober 2026
Göteborgs kommunstyrelse

Jonas Attenius

Lina Isaksson

BILAGA A

Yrkande
2026-10-23 **Ärende.nr** (SLK-2026-00770)

Yrkande angående – Göteborgs Stads yttrande över remiss från Justitiedepartementet – Delbetänkandet Tillträdesförbud (SOU 2026:48)

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen:

Göteborgs Stads yttrande över remissen *Delbetänkandet Tillträdesförbud (SOU 2026:48)* kompletteras med de markerade tilläggen enligt förslaget nedan.

Yrkandet

Göteborgs Stads yttrande över remiss från Justitiedepartementet – Delbetänkandet Tillträdesförbud (SOU 2026:48)

Sammanfattande bedömning

Göteborgs Stad tillstyrker förslagen och yttrar sig över utredningen med de synpunkter som lämnas nedan.

Göteborgs Stad ser behov av ett nationellt tillämpningsstöd som bland annat anger vilken dokumentation som krävs och vilka rättsliga förutsättningar som gäller för insamling, lagring, delning och användning av uppgifter.

Utgångspunkter för en översyn

Platser som bör omfattas av tillträdesförbud

Göteborgs Stad tillstyrker utredningens förslag om att lagen ska omfatta fler lokaler, men vill lämna följande synpunkter inför den fortsatta beredningen.

Av författningskommentarerna framgår att verksamheten måste vara kommersiell, vilket innebär att varor eller tjänster ska erbjudas mot betalning. Göteborgs Stad är tveksamma till att muséers status som skyddsvärda lokaler villkoras av att verksamheten bedrivs mot betalning. Skyddsbehovet bör i stället bedömas utifrån verksamhetens kulturhistoriska betydelse, samlingarnas värde och institutionens samhällsfunktion. Muséer har en utpräglat publik verksamhet och ett uppdrag att främja kunskapsförmedling och fri åsiktsbildning som i hög grad liknar bibliotekens. Göteborgs Stad anser därför att muséer bör jämställas med bibliotek i lagtexten. Alternativt bör kravet på betalning tas bort för kulturinstitutioner som drivs av det allmänna.

Göteborgs Stad anser att lagens tillämpningsområde bör utvidgas till att omfatta kommunala kulturhus. Kulturhusen har, liksom biblioteken, ett demokratiskt uppdrag att främja kulturutövande och fri åsiktsbildning och möter liknande ordningsstörningar som biblioteken. Göteborgs Stad föreslår därför att även kommunala kulturhus jämställs med bibliotek i lagtexten.

Utredningen anger inte uttryckligen om medborgarkontor och andra kommunala serviceverksamheter ska omfattas av lagen. Eftersom förslaget avser lokaler som är öppna för allmänheten och där varor eller tjänster erbjuds, behöver det tydliggöras om, och i så fall under vilka förutsättningar, sådana offentliga servicefunktioner omfattas av lagens tillämpningsområde.

Det är angeläget att lagstiftningen ger ett effektivt skydd för personal och besökare även i kommunala verksamheter. Hot, trakasserier och återkommande ordningsstörningar ska inte behöva accepteras som en del av vardagen för dem som arbetar i eller besöker kommunens lokaler.

Göteborgs Stad ser också behov av att förtydliga vilka delar av en lokal eller anläggning som ett tillträdesförbud kan omfatta. Flera verksamheter kan vara samlade inom en och samma anläggning. En multianläggning kan exempelvis rymma badanläggning, gym, sporthall, ishall och andra aktivitetsytor. Verksamheterna kan dessutom dela entré, reception, kommunikationsytor och personalorganisation. Om ett tillträdesförbud endast kan avse en viss del av anläggningen riskerar det att skapa praktiska gränsdragningsproblem. Motsvarande frågor uppstår när försäljning av varor eller tjänster sker i en avgränsad del av exempelvis ett museum, kulturhus, medborgarkontor eller en idrottsanläggning. Det behöver därför klargöras om ett tillträdesförbud kan omfatta hela lokalen eller anläggningen, inklusive gemensamma utrymmen, eller endast den del där försäljningen sker. Göteborgs Stad anser att ett tillträdesförbud bör kunna omfatta hela lokalen eller anläggningen.

Vid återkommande hot, trakasserier eller ordningsstörningar bör ett tillträdesförbud kunna omfatta hela den sammanhållna anläggningen när omständigheterna motiverar det. Det ska inte vara möjligt att kringgå ett förbud genom att förflytta sig till en annan del av samma anläggning och fortsätta skapa otrygghet.

En presumtion för tillträdesförbud vid brott

Göteborgs Stad tillstyrker införandet av en presumtionsregel att den som begått brott i eller i anslutning till en lokal som omfattas av lagen efter en ansökan eller anmälan med anledning av brottet ska meddelas tillträdesförbud om brottet kan påverka den verksamhet som bedrivs där och inte särskilda skäl talar emot ett förbud. Av utredningen framgår att nuvarande riskbedömning kan innebära krav på upprepad brottslighet innan ett förbud aktualiseras. Göteborgs Stad instämmer i utredningens bedömning att en presumtionsregel underlättar tillämpningen när det redan från början står klart att det finns sakliga skäl för ansökan om tillträdesförbud. Utifrån att det alltid är företrädaren för en lokal som ansvarar för att ansöka om förbud kan en bedömning göras om det är aktuellt eller inte utifrån omständigheterna i det enskilda fallet. När en ansökan väl görs, oftast i anslutning till att ett brott har begåtts i eller i anslutning till lokalen, bedöms det underlätta om utgångspunkten är att förbud ska meddelas. Kravet på att särskilda skäl inte ska tala emot ett förbud medför

att enskilda personers motstående intressen utifrån grundläggande fri- och rättigheter beaktas vid prövningen av om ett förbud ska meddelas.

En mer nyanserad riskbedömning

Göteborgs Stad tillstyrker utredningens förslag att införa en mer nyanserad och breddad riskbedömning för tillträdesförbud. Göteborgs Stad ser positivt på att kravet på att trakasserier ska vara allvarliga föreslås utgå samt att rekvisitet särskilda omständigheter tas bort.

Inom kommunala idrottsanläggningar kan det förekomma återkommande beteenden som sammantaget skapar betydande otrygghet, utan att varje enskild händelse kan bedömas som allvarlig eller straffbar. Göteborgs Stads uppfattning är därför att det är positivt att förslaget möjliggör en mer nyanserad riskbedömning.

Vissa beteenden som skapar otrygghet i publika miljöer riskerar att falla utanför begreppet trakasserier, även med den föreslagna utvidgningen. Det kan exempelvis röra sig om smygfotografering eller oönskade närmanden mot barn. För att undvika ett rättsligt tomrum anser Göteborgs Stad att sådana ageranden, om de inte bedöms utgöra trakasserier, i stället bör omfattas av det som utredningen benämner en väsentlig störning av verksamheten.

En möjlighet att fatta interimistiska beslut om tillträdesförbud

Göteborgs Stad tillstyrker utredningens förslag att ge polisen befogenhet att meddela tillfälliga tillträdesförbud direkt på plats i samband med ett ingripande. Göteborgs Stad bedömer att det utgör ett snabbare skydd för såväl medarbetare som besökare vilket är positivt.

För att möjligheten till interimistiska beslut ska få avsedd effekt behöver det finnas tydliga rutiner för hur verksamhetsansvariga begär ett sådant beslut och hur polisen hanterar begäran i samband med ett ingripande. När förutsättningarna är uppfyllda bör beslut kunna fattas skyndsamt för att förhindra att personal och besökare åter utsätts för hot eller störningar innan åklagaren har hunnit pröva frågan.

BILAGA B

Göteborgs Stads yttrande över remiss från Justitiedepartementet - Delbetänkandet Tillträdesförbud (SOU 2026:48)

Sammanfattande bedömning

Göteborgs Stad tillstyrker förslagen och yttrar sig över utredningen med de synpunkter som lämnas nedan.

Göteborgs Stad ser behov av ett nationellt tillämpningsstöd som bland annat anger vilken dokumentation som krävs och vilka rättsliga förutsättningar som gäller för insamling, lagring, delning och användning av uppgifter.

Utgångspunkter för en översyn

Platser som bör omfattas av tillträdesförbud

Göteborgs Stad tillstyrker utredningens förslag om att lagen ska omfatta fler lokaler, men vill lämna följande synpunkter inför den fortsatta beredningen.

Av författningskommentarerna framgår att verksamheten måste vara kommersiell, vilket innebär att varor eller tjänster ska erbjudas mot betalning. Göteborgs Stad är tveksamma till att muséers status som skyddsvärda lokaler villkoras av att verksamheten bedrivs mot betalning. Skyddsbehovet bör i stället bedömas utifrån verksamhetens kulturhistoriska betydelse, samlingarnas värde och institutionens samhällsfunktion. Muséer har en utpräglat publik verksamhet och ett uppdrag att främja kunskapsförmedling och fri åsiktsbildning som i hög grad liknar bibliotekens. Göteborgs Stad anser därför att muséer bör jämställas med bibliotek i lagtexten. Alternativt bör kravet på betalning tas bort för kulturinstitutioner som drivs av det allmänna.

Göteborgs Stad anser att lagens tillämpningsområde bör utvidgas till att omfatta kommunala kulturhus. Kulturhusen har, liksom biblioteken, ett demokratiskt uppdrag att främja kulturutövande och fri åsiktsbildning och möter liknande ordningsstörningar som biblioteken. Göteborgs Stad föreslår därför att även kommunala kulturhus jämställs med bibliotek i lagtexten.

Utredningen anger inte uttryckligen om medborgarkontor och andra kommunala serviceverksamheter ska omfattas av lagen. Eftersom förslaget avser lokaler som är öppna för allmänheten och där varor eller tjänster erbjuds, behöver det tydliggöras om, och i så fall under vilka förutsättningar, sådana offentliga servicefunktioner omfattas av lagens tillämpningsområde.

Göteborgs Stad ser också behov av att förtydliga vilka delar av en lokal eller anläggning som ett tillträdesförbud kan omfatta. Flera verksamheter kan vara samlade inom en och samma anläggning. En multianläggning kan exempelvis rymma badanläggning, gym, sporthall, ishall och andra aktivitetsytor. Verksamheterna kan dessutom dela entré, reception, kommunikationsytor och personalorganisation. Om ett tillträdesförbud endast kan avse en viss del av anläggningen riskerar det att skapa praktiska gränsdragningsproblem. Motsvarande frågor uppstår när försäljning av varor eller tjänster sker i en avgränsad del av exempelvis ett museum, kulturhus, medborgarkontor eller en idrottsanläggning. Det behöver därför klargöras om ett tillträdesförbud kan omfatta hela lokalen eller

anläggningen, inklusive gemensamma utrymmen, eller endast den del där försäljningen sker. Göteborgs Stad anser att ett tillträdesförbud bör kunna omfatta hela lokalen eller anläggningen.

En presumtion för tillträdesförbud vid brott

Göteborgs Stad tillstyrker införandet av en presumtionsregel att den som begått brott i eller i anslutning till en lokal som omfattas av lagen efter en ansökan eller anmälan med anledning av brottet ska meddelas tillträdesförbud om brottet kan påverka den verksamhet som bedrivs där och inte särskilda skäl talar emot ett förbud. Av utredningen framgår att nuvarande riskbedömning kan innebära krav på upprepad brottslighet innan ett förbud aktualiseras. Göteborgs Stad instämmer i utredningens bedömning att en presumtionsregel underlättar tillämpningen när det redan från början står klart att det finns sakliga skäl för ansökan om tillträdesförbud. Utifrån att det alltid är företrädaren för en lokal som ansvarar för att ansöka om förbud kan en bedömning göras om det är aktuellt eller inte utifrån omständigheterna i det enskilda fallet. När en ansökan väl görs, oftast i anslutning till att ett brott har begåtts i eller i anslutning till lokalen, bedöms det underlätta om utgångspunkten är att förbud ska meddelas. Kravet på att särskilda skäl inte ska tala emot ett förbud medför att enskilda personers motstående intressen utifrån grundläggande fri- och rättigheter beaktas vid prövningen av om ett förbud ska meddelas.

En mer nyanserad riskbedömning

Göteborgs Stad tillstyrker utredningens förslag att införa en mer nyanserad och breddad riskbedömning för tillträdesförbud. Göteborgs Stad ser positivt på att kravet på att trakasserier ska vara allvarliga föreslås utgå samt att rekvisitet särskilda omständigheter tas bort.

Inom kommunala idrottsanläggningar kan det förekomma återkommande beteenden som sammantaget skapar betydande otrygghet, utan att varje enskild händelse kan bedömas som allvarlig eller straffbar. Göteborgs Stads uppfattning är därför att det är positivt att förslaget möjliggör en mer nyanserad riskbedömning.

Vissa beteenden som skapar otrygghet i publika miljöer riskerar att falla utanför begreppet trakasserier, även med den föreslagna utvidgningen. Det kan exempelvis röra sig om smygfotografering eller oönskade närmanden mot barn. För att undvika ett rättsligt tomrum anser Göteborgs Stad att sådana ageranden, om de inte bedöms utgöra trakasserier, i stället bör omfattas av det som utredningen benämner en väsentlig störning av verksamheten.

En möjlighet att fatta interimistiska beslut om tillträdesförbud

Göteborgs Stad tillstyrker utredningens förslag att ge polisen befogenhet att meddela tillfälliga tillträdesförbud direkt på plats i samband med ett ingripande. Göteborgs Stad bedömer att det utgör ett snabbare skydd för såväl medarbetare som besökare vilket är positivt.